

СОГЛАСОВАНО Зам. директора по воспитательной работе _____/Сергачева Т.Г./	ПРИНЯТО Педагогическим советом Протокол № 3 от 05.11.2020	УТВЕРЖДЕНО И.о. директора _____/Зиннатуллин Р.Р./ Приказ № _____ от _____ 2020 г.
--	---	--

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение

«Гимназия № 126» Советского района г. Казани

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Объединения дополнительного образования «И туган тел, и матур тел»

для «5-6» классов

Разработчик:

учитель родного(татарского) языка и литературы

Миндубаева Л.Н.

2020 год

Аңлатма язуы

“И туган тел, и матур тел” түгәрәге программасы 5-6 нче сыйныфта укучы балаларга татар телен тирәнтен өйрәнү өчен төзелгән. Элеге программа 68 дәрескә исәпләнгән. Ул атнага 2 тапкыр үткәрелә.

Программа үз эченә алган темаларның һәркайсында төрле эш формалары һәм ысуллары: лекция, семинар, әңгәмә, укучыларның мөстәкыйль, гамәли һәм ижади эшләр кулланыла. Тәкъдим ителгән темалар укучылар өчен кызыклы, аларны ижади эзләнәргә, фикер йөртәргә өйрәтә, мәктәп программасының дәвамы булып тора.

Түгәрәк программасының максаты:

- Татар һәм рус тел белемен өйрәнүгә зур өлеш керткән галимнәрнең эшчәнлегенә турында кыскача мәгълүмат бирү. Дәрестә алган белемнәрне тирәнәйтү һәм киңәйтү, аларны тормышта гамәли куллана белү күнекмәләрен бирү.
- Укучыларга татар һәм рус телләренең кайбер темаларын чагыштырып өйрәтү. Бәйләнешле сөйләм телен үстерү, татар халык авыз ижаты белән таныштыру, аларны өйрәнүдә милли төбәк компоненты куллану.
- Дәүләт теле буларак татар теленең аралашу даирәсен киңәйтү, аның дәрәжәсен күтәрү, телгә мөнәсәбәттә ихтирам тәрбияләү. Укучыларда җаваплылык хисе тәрбияләү, бер-береңә игътибарлы булуны, ярдәм итүне үз максат итеп кую.

Программаның бурычлары:

Татар һәм рус телләренең грамматикасының кайбер темаларын чагыштырып өйрәнүдә укучыларның интеллектуаль һәм гамәли белем-күнекмәләрен үстерү өчен шартлар тудыру.

Татар һәм рус телләрендә охшашлыкны һәм аермалыкны өйрәтү.

Курсның программасы:

- ✓ укучыларның татар телен өйрәнүгә карата ижади активлыкларын арттыру;

- ✓ сәләтле балаларны ачыклау һәм аларның киләсе үсешенә булышлык күрсәтү.
- ✓ курс турында кыскача мәгълүмат бирү;
- ✓ дәрестә алган грамматик, орфографик, пунктуация, сөйләм теле һәм язу күнекмәләрен ныгыту һәм үстерү;
- ✓ ижат эше белән шөгыйльләну һәм материалларны төрле басмаларга тәкъдим итү;
- ✓ төрле темаларга проектлар эшләү;
- ✓ район, рәспублика күләмендә үткәрелә торган бәйгеләрдә катнашу;
- ✓ еллык эшкә йомгак ясау.

Көтелгән нәтижәләр: алган белемнәрен практикада куллану, төрле конкурсларда катнашу, олимпиадаларга әзерләну.

Программаның күләме укучылар үзләренең һөнәри омтылышларын, сәләтләрен ачыкларга, традицион булмаган дәрес төрләре аша матур сөйли, аралаша, үз фикереңне эзлекле, аңлаешлы итеп әйтеп бирүнең киләчәк тормышта бик кирәк булуына ышандыру өчен житәрлек дип уйлыйм.

Пояснительная записка

Программа кружка “И туган тел, и матур тел” создана для углубленного изучения татарского языка учениками 5-6 классов. Данная программа рассчитана на 68 уроков. Он проводится 2 раза в неделю.

Во всех темах, содержащихся в программе, применяются различные формы и методы работы: лекция, семинар, беседа, самостоятельная, научная и творческая работа учеников. Предложенные темы интересны для учеников, учат их творческому поиску, правильно мыслить, являются продолжением школьной программы.

Цель программы кружка:

- Дача краткой информации о деятельности учёных, которые внесли большой вклад в изучение татарского и русского языков. Углубление и расширение знаний, полученных на уроке, дача умений к их практическому применению в жизни.
- Сравнительное обучение некоторых тем татарского и русского языка ученикам. Повышение уровня говорения на связном языке, знакомство с татарским устным народным творчеством, при обучении ему использование национально-регионального компонента.
- Расширение круга общения татарского языка как государственного языка, повышение его престижа, воспитание уважения к языку. Воспитание чувства ответственности у учеников, постановка внимательности друг к другу, помощи как самоцель.

Задачи программы:

Создание условий для повышения интеллектуальных и научных знаний и навыков учеников при сравнительном обучении некоторых тем грамматики татарского и русского языков.

Обучение сходству и различию в русском и татарском языках.

Программа курса:

- ✓ повышение творческой активности учеников к изучению татарского языка;

- ✓ выявление одаренных детей и оказание помощи в их дальнейшем развитии;
- ✓ дача краткой информации о курсе;
- ✓ закрепление и повышение навыков грамматики, орфографии, пунктуации, разговорной речи и письма, полученных на уроке;
- ✓ творческая работа и предложение материалов в различные издания;
- ✓ подготовка проектов на различные темы;
- ✓ участие в районных, республиканских конкурсах;
- ✓ вывод о проделанной за год работе.

***Ожидаемые результаты:** применение полученных знаний на практике, участие в различных конкурсах, подготовка к олимпиадам.*

Думаю, что объем программы достаточен для убеждения учеников, что определение дальнейшей профессиональной направленности, способностей, развитие красивой разговорной речи, общения и способность донести свою мысль последовательно и внятно – очень нужно и важно.

Тематический план

№	Тема	Кол. часов
1.	Кереш. Түгәрәк курсының эчтәлеге белән танышу. Вступление. Знакомство с содержанием кружка.	1,8
2.	Күренекле рус һәм татар тел галимнәре, тел белгечләре турында мәгълүмат. Информация о выдающихся русских и татарских учёных, лингвистах.	1,8
3.	Күренекле рус һәм татар тел галимнәре, тел белгечләре турында мәгълүмат. Информация о выдающихся русских и татарских учёных, лингвистах.	1,8
4.	Татар һәм рус телләрен чагыштырып өйрәнүнең кыскача тарихы. Краткая история сравнительного изучения татарского и русского языков.	1,8
5.	Татар һәм рус телләрен чагыштырып өйрәнүнең кыскача тарихы. Краткая история сравнительного изучения татарского и русского языков.	1,8
6.	Интонация һәм аның сөйләмдәге роле. Интонация и её роль в речи.	1,8
7.	Фонетика патшалыгына сәяхәт. Путешествие в царство фонетики.	1,8
8.	Фонетик транскрипция. Фонетическая транскрипция.	1,8
9.	Фонетик транскрипция. Фонетическая транскрипция.	1,8
10.	Шарадалар һәм метаграммалар. Шарады и метаграммы.	1,8
11.	Графика. Язу ничек барлыкка килгән? Графика. Как возникло письмо?	1,8
12.	Графика. Язу ничек барлыкка килгән? Графика. Как возникло письмо?	1,8
13.	Татар алфавитының тарихы. История татарского алфавита.	1,8
14.	Татар алфавитының тарихы. История татарского алфавита.	1,8
15.	Лексика. Синонимнар, антонимнар, омонимнар. Лексика. Синонимы, антонимы, омонимы.	1,8
16.	Лексика. Синонимнар, антонимнар, омонимнар. Лексика. Синонимы, антонимы, омонимы.	1,8
17.	Мавыктыргыч фразеологизмнар. Занимательные фразеологизмы.	1,8
18.	Мавыктыргыч фразеологизмнар. Занимательные фразеологизмы.	1,8
19.	Күпмәгънәле сүзләр. Многозначные слова.	1,8
20.	Күпмәгънәле сүзләр. Многозначные слова.	1,8
21.	Викторина «Сүзләр илендә». Викторина «В мире слов».	1,8
22.	Олимпиада биремнәре белән танышу. Знакомство с олимпиадными заданиями.	1,8
23.	Олимпиада биремнәре белән танышу. Знакомство с олимпиадными заданиями.	1,8
24.	Олимпиада биремнәренең үзенчәлеге. Особенность олимпиадных заданий.	1,8
25.	Сүзтезмә. Словосочетание.	1,8
26.	Сүзтезмә. Словосочетание.	1,8
27.	Жөмлә кисәкләре. Члены предложения.	1,8
28.	Жөмлә кисәкләре. Члены предложения.	1,8

29.	Жәмләдә сүзләр тәртибе. Порядок слов в предложении.	1,8
30.	Жәмләдә сүзләр тәртибе. Порядок слов в предложении.	1,8
31.	Татар теленнән рус теленә тәржемә итү үзенчәлекләре. Особенности перевода с татарского языка на русский язык.	1,8
32.	Татар теленнән рус теленә тәржемә итү үзенчәлекләре. Особенности перевода с татарского языка на русский язык.	1,8
33.	Рус теленнән татар теленә тәржемә итү үзенчәлекләре. Особенности перевода с русского языка на татарский язык.	1,8
34.	Рус теленнән татар теленә тәржемә итү үзенчәлекләре. Особенности перевода с русского языка на татарский язык.	1,8
35.	Тел турында мәкальләр һәм әйтемнәр. Пословицы и поговорки о языке.	1,8
36.	Тел турында мәкальләр һәм әйтемнәр. Пословицы и поговорки о языке.	1,8
37.	Татар халык авыз ижаты. Әкиятләр. Татарское устное народное творчество. Сказки.	1,8
38.	Татар халык авыз ижаты. Әкиятләр. Татарское устное народное творчество. Сказки.	1,8
39.	Табышмаклар. Загадки.	1,8
40.	Табышмаклар. Загадки.	1,8
41.	Үзбез әкият язабыз. "Сабантуй", "Ялкын" журналына тәкъдим итү. Сами пишем сказку. Предложение о размещении в журнале "Сабантуй", "Ялкын".	1,8
42.	Үзбез әкият язабыз. "Сабантуй", "Ялкын" журналына тәкъдим итү. Сами пишем сказку. Предложение о размещении в журнале "Сабантуй", "Ялкын".	1,8
43.	Үзбез әкият язабыз. "Сабантуй", "Ялкын" журналына тәкъдим итү. Сами пишем сказку. Предложение о размещении в журнале "Сабантуй", "Ялкын".	1,8
44.	Олимпиадага әзерләнү. Подготовка к олимпиаде.	1,8
45.	Олимпиадага әзерләнү. Подготовка к олимпиаде.	1,8
46.	Олимпиадага әзерләнү. Подготовка к олимпиаде.	1,8
47.	Тел дигән дәрәҗә бар... Сирәк очрый торган Аурапа телләре. Понятие о языке. Редкие европейские языки.	1,8
48.	Тел дигән дәрәҗә бар... Сирәк очрый торган Аурапа телләре. Понятие о языке. Редкие европейские языки.	1,8
49.	Без яшибез татар илендә, сөйләшәбез татар телендә. Мы живем в Татарстане, говорим на татарском языке.	1,8
50.	Без яшибез татар илендә, сөйләшәбез татар телендә. Мы живем в Татарстане, говорим на татарском языке.	1,8
51.	Урамнарда йөрдем хата эзләп... Шёл по улицам в поисках ошибок...	1,8
52.	Урамнарда йөрдем хата эзләп... Шёл по улицам в поисках ошибок...	1,8
53.	Татар халкының милли бәйрәмнәре. Национальные праздники татарского народа.	1,8
54.	Татар халкының милли бәйрәмнәре. Национальные праздники татарского народа.	1,8
55.	Татар халкының милли бәйрәмнәре. Национальные праздники	1,8

	татарского народа.	
56.	Аны болай язалар... (тәржемәи хәл язарга өйрәтү). Это пишут так... (обучение написанию автобиографии).	1,8
57.	Исемнәр тарихы. Борынгы һәм хәзерге исемнәр. Синең исемен нәрсә аңлата? История имён. Древние и современные имена. Что означает твоё имя?	1,8
58.	Исемнәр тарихы. Борынгы һәм хәзерге исемнәр. Синең исемен нәрсә аңлата? История имён. Древние и современные имена. Что означает твоё имя?	1,8
59.	Исемнәр тарихы. Борынгы һәм хәзерге исемнәр. Синең исемен нәрсә аңлата? История имён. Древние и современные имена. Что означает твоё имя?	1,8
60.	Нәрсә ул проект? Аны ничек эзерләргә? Что такое проект? Как его подготовить?	1,8
61.	Нәрсә ул проект? Аны ничек эзерләргә? Что такое проект? Как его подготовить?	1,8
62.	Проект эше эзерләү. Подготовка проектной работы.	1,8
63.	Проект эше эзерләү. Подготовка проектной работы.	1,8
64.	Проект яклау. Защита проекта.	1,8
65.	Проект яклау. Защита проекта.	1,8
66.	Тапкырлар һәм зирәкләр бәйгесе. Конкурс смышләннән и находчивых.	1,8
67.	“И туган тел, и матур тел...” (әдәби кичә). “И туган тел, и матур тел...” (литературный вечер).	1,8
68.	“И туган тел, и матур тел...” (әдәби кичә). “И туган тел, и матур тел...” (литературный вечер).	1,8